

Utmaningar 1A & 1B

UTMANING 1A

Detektiverna i skolrestaurangen – var kommer maten ifrån?

Välj en maträtt under en dag den här veckan och fundera kring:

- Vad består maträtten av, d v s vilka råvaror (ingredienser)?
- Var kommer råvarorna ifrån, från vilka växter eller djur?
- Samtala i gruppen om var råvarorna odlas och tillverkas?
Kommer de från Sverige eller från något annat land?
- Skriv ner vilka råvaror maträtten består av och markera de ni tror är svenska.

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

UTMANING 1B

Ta kontakt med personalen som jobbar i skolrestaurangen och ta reda på var maten kommer ifrån, d v s vilka råvaror de har använt och varifrån råvarorna kommer. Kanske kan de även dela med sig av receptet?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Utmaningar 2A & 2B

UTMANING 2A

Var kommer maten hemma i ditt kylskåp och skafferi ifrån?

Ta en titt hemma i ditt kylskåp och skafferi och välj 3 – 5 produkter/varor och undersök var de kommer ifrån.

- Ta en bild på produkterna/varorna.
- Skriv och berätta om vilka produkter/varor du valde och varifrån de kom.
- Presentera för varandra i klassen.
- Vilka var de tre vanligaste produkterna/varorna?

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

UTMANING 2B

Hur många argument kan ni tillsammans i klassen komma på till varför man ska välja svenska råvaror? Samtala i klassen och skriv ner argumenten ni kommer på.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Utmaning 3

UTMANING 3

Favoriträtten

Välj en favoriträtt eller favoritmellanmål och skriv ner vilka råvaror (ingredienser) du tror det innehåller eller kolla upp råvarorna i ett recept.

- Hur många av ingredienserna tror du odlas eller föds upp av bönderna i Sverige?

- Går det att laga maträtten eller mellanmålet med bara svenska råvaror? Behöver någon ingrediens i så fall bytas ut?

UTMANING 4

Bondens barn

Börja med att titta på en eller flera avsnitt av dokumentärserien Bondens barn. Fundera, skriv ner svaren på frågorna nedan och diskutera svaren med klasskompisarna.

- Vilka är de största skillnaderna mellan att växa upp på landet och att växa upp i stan?

- Vilka är de största likheterna?

- Hur tror du att du skulle trivas på en gård? Vad tycker du verkar roligt och vad tycker du verkar mindre roligt?

- Vilken nytta gör bönder för oss andra i Sverige?

- Kan du tänka dig att jobba som bonde? Vad skulle du vilja jobba med då?

UTMANING 6

Träden på skolgården

Ta med er papper, penna samt måttband och tidtagarur att mäta med och bege er ut på skolgården eller i närområdet. Försök att besvara frågorna nedan.

- Räkna hur många träd ni har på skolgården? Hur tror ni träden kom dit, är träden självsådda eller planerade? Om ni saknar träd går ni till ett närliggande område, en grönyta, som har träd.

- Vilka trädslag är vanligast? Varför tror ni att det är så? Diskutera i klassen.
[Länk](#) till faktablad om trädslag på Skogen i Skolan.

- Vilket är det högsta trädet? Metod: mät trädhöjden med hjälp av pinne och måttband.
[Länk](#) till sida med instruktioner Höjdmätning med en pinne – Skogen i Skolan

---

- Sveriges högsta träd var 49,6 meter högt. Hur många steg behöver ni ta för att komma lika långt? Hur snabbt kan ni springa sträckan?

- Vilket är det tjockaste trädet? Mät omkretsen runt stammen. Mät 1,30 meter upp på stammen mätt från marken.

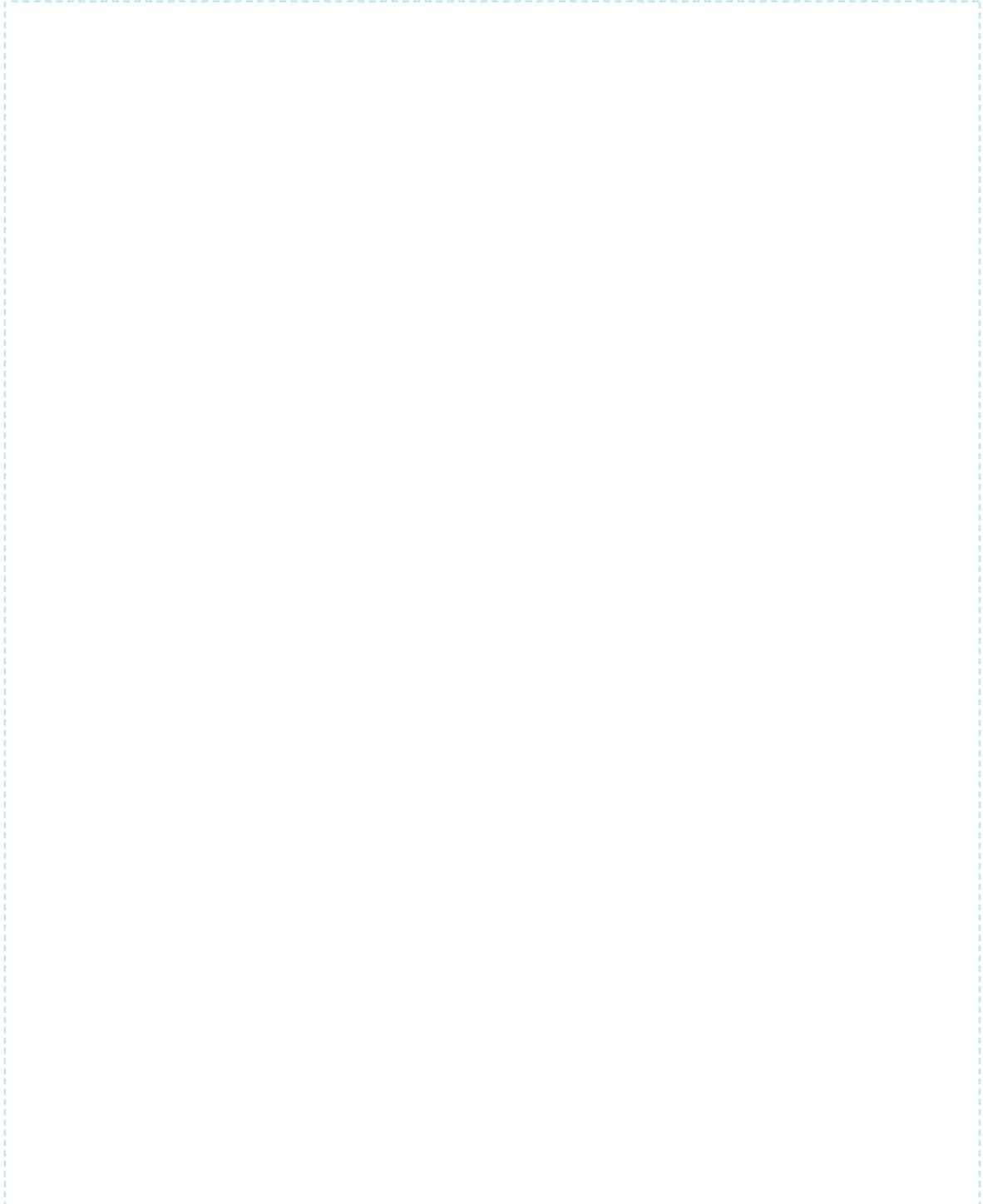

- I Sverige har den så kallade Rumskulla-eken störst omkrets. Trädets omkrets är hela 14,3 meter. Hur många elever behöver ni vara för att nå runt Rumskulla-eken?

---

forts. Utmaning 6

- Samtala i klassen om hur det skulle vara utan träd på skolgården eller hur det är om ni saknar träd.
- Om det inte finns några träd på skolgården, gör i stället en ritning på hur ni skulle vilja att det såg ut. En drömskolgård med träd.

UTMANING 7

Vilka produkter av papper är viktigast i ditt liv?

Trä är den vanligaste råvaran för att tillverka papper och kartong. Sverige är en av världens största producenter av pappers- och kartongprodukter. Skriv en lista på de tio pappersprodukter som är viktigast för dig under en vanlig dag. Här nedanför ser du några exempel, men du kanske kommer på någon annan pappersprodukt?

1.

6.

2.

7.

3.

8.

4.

9.

5.

10.

UTMANING 9

Bli en trädetektiv - Var och i vilka saker hittar ni olika trämaterial?

- Hur många olika trä-, pappers- och kartongprodukter kan ni hitta i skolan? Hur blir skolan utan dessa produkter? Diskutera.
- Fråga slöjdläraren vad det är för skillnad på träslag och träslag. Vilka träslag används i slöjden och varför? Var kommer träet som används i slöjden ifrån? Är träet miljöcertifierat? Använder ni någon gång återbruksträ i slöjden?
- Fråga musikläraren och undersök vilka musikinstrument som är gjorda av trä? Varför är de gjorda av trä? Kan man använda vilket träslag som helst till de olika instrumenten eller behöver man välja specifika träslag till olika instrument?
- Undersök vilka olika typer av papper som finns och används på bildlektionerna. Fråga bildläraren om varför det finns olika papperssorter och vad man använder dem till.
- Även kläder kan tillverkas av trä. Till exempel viskos eller lyocell görs idag från ämnet cellulosa som utvinns från träd. Har någon i klassen plagg i viskos eller annat material från skogen? Kika på den lilla etiketten som finns på era tröjor eller jackor.
- Samtala med klasskompisarna kring frågeställningarna.

